

Тест спецификациясы

БББ бойынша: 8D10102 «Медицина»

Дисциплина бойынша: «Қалыпты физиология»

1. Даму мақсаты: «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша докторантураға түсетіндердің «қалыпты физиология» бағыты бойынша сәйкестік деңгейін бағалау.

2. Тапсырмалар: «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша «қалыпты физиология» бағыты бойынша докторантураға түсетіндердің теориялық және практикалық білімдерін бағалау.

3. Тест спецификациясы:

Дисциплина	Тақырып	Тапсырмалар саны	
		Жалпы саны	Сұрақтардың % қатынасын көрсететін қиындық деңгейі бойынша*
1.Клиникаға дейінгі зерттеу	1. Физиологиялық қызметтердің жайдан күрделіге реттелу механизмдері, реттелу механизмдерінің иерархиялығы, реттелудің негізгі түрлері (жүйкелік, жүйке рефлекторлық, гуморальдық, өзін-өзі реттеу). 3. Ішкі және сыртқы тітіркендіргіштерді рецепторлар арқылы қабылдау, олардың түрлері, сезімталдық түрлері. 4. Биоэлектрлік құбылыстар - тірі материяның тіршілік әрекетінің көрінісі. 5.Организмнің қозғыш тіндері және олардың жалпы физиологиялық қасиеттері. 6. Мембраналық потенциалдың пайда болу механизмі (МП). 7. Әрекет потенциалы туралы түсінік (ӘП), оның фазалары..	20	A - 2 B - 8 C - 10
2. Жүйке жүйесінің негізі	1.ОЖЖ –сі туралы түсінік.Нейрон - жүйке тінінің құрылымдық – функционалдық бірлігі. 2.Синапстардың сипаттамасы, жалпы құрылымдық компоненттері, 3. Қозудың синапстық берілуі, ҚПСП пайда болуының механизмі. 4.Рефлекс – ОЖЖ тұрғысынан реттелудің элементарлық көрінісі ОЖЖ-гі тежелудің механизмі. ОЖЖ-гі қозу мен тежелудің координациялық (үйлесімділік) механизмдері. 5. Жүйке орталықтары туралы	50	A - 5 B - 20 C - 25

	<p>түсінік, олардың физиологиялық қасиеттері.</p> <p>6.ОЖЖ координациялық қызметінің принциптері (жинақталыс, иррадиация, конвергенция, трансформация, индукция, окклюзия).</p> <p>7.ОЖЖ-гі тежелудің түрлері, тежеуші құрылымдар, медиаторлары.</p> <p>8.ТПСП пайда болу механизмі..</p>		
3.Метаболизм және зат алмасудың реттелуі	<p>1.Зат алмасу. Энергиялық баланс, энергияның көздері, энергияның шығындалуы.</p> <p>2.Энергия алмасуын зерттеу әдістері.</p> <p>3.Негізгі және жұмыстық зат алмасу. Зат алмасудың реттелуі.</p> <p>4.Рационалды, баланстық тамақтану туралы түсінік.</p> <p>5.Тамақтану теориялары (баланстанған, адаптивті, адекватты).</p> <p>6.Тағамдық заттарды пайдаланудың тәуліктік нормасы.</p> <p>7.Баланстанған тамақтанудың негізгі принциптері. Тағамдық және тағамдық емес заттар.</p> <p>8.Тәуліктік рацион құрастұруға қойылатын талаптар. Ас рационын құрастыру принциптері.</p> <p>1. Сыртқы органның температурасына организмнің әртүрлі реакциялары.</p> <p>2. Адам денесінің «ядросы» мен «қабығының» сипаттамасы. Дененің температуралық схемасы.</p>	50	<p>A - 5</p> <p>B - 20</p> <p>C - 25</p>
4.Гомеостаз және қалыпты экскреция	<p>1.Қан жүйесі туралы түсінік (Т.Ф.Ланг). Қанның қызметтері.</p> <p>2.Қанның құрамы мен мөлшері. Қанның физико-химиялық қасиеттері.</p> <p>3.Плазманың электролиттік құрамы</p> <p>4.Эритроциттер. Көлемі, құрылымы, қызметтері. Эритропоэз, эритрон туралы түсінік.</p> <p>5.Гемоглобин, көлемі, түрлері, қосындылары, физиологиялық</p>	100	<p>A - 10</p> <p>B - 40</p> <p>C - 50</p>

	<p>маңызы.</p> <p>6.Плазманың көлемі мен формалы элементтердің арақатынасы (гематокрит)</p> <p>7. Түсті көрсеткіш. ЭТЖ, оның анықтамасы. Гемолиздің түрлері, оның механизмдері</p> <p>1. Лейкоциттер. Лейкограмма.Лейкоциттер, түрлері. Лейкоциттердің әр түрінің қызметтері.</p> <p>2. Лейкоцитоз бен лейкопения туралы түсінік.</p> <p>3.Иммунитет. Түрлері және иммунологиялық реакциялардың механизмдері.</p> <p>4.Гемостаз, түрлері, факторлары (плазмалық, клеткалық, тканьдік)</p> <p>5.Қан- тамырлы тромбоцитарлы гемостаз.Маңызы, фазалары, факторлары</p>		
5.Ас қорыту	<p>1.Қоректік заттардың организмде қалыпты деңгейін ұстап тұратын функционалдық жүйенің компоненті-ас қорыту</p> <p>2. Ас қорыту типтері, негізгі этаптары. Ас қорыту реттелуінің механизмдері мен принциптері.</p> <p>3.Ауыз қуысындағы астың қорытылуы, сілекейдің құрамы мен қасиеттері. Сілекей бөлінуінің реттелуі</p> <p>4. Қарындағы астың қорытылуы. Қарын сөлінің құрамы мен қасиеттері. Қарын сөлінісінің реттелуі, фазалары.</p> <p>5. Ұлтабардағы (12-елі ішектегі) астың қорытылуы: дуоденалдық сөлдің құрамы, маңызы, реттелуі.</p> <p>6. Аш ішек және тоқ ішектегі астың қорытылуы. Ішек сөлінің құрамы мен ферменттік қасиеттері. Реттелуі. Ішек микрофлорасының және газдардың маңызы</p> <p>1. Қимыл-қозғалыстың ас қорытудағы маңызы, оны жүзеге асыратын құрылымдар</p> <p>2. Ауыз қуысының қимыл-қозғалыс қызметі: шайнау, жұту, фазалары. Реттелуі</p> <p>3. Қарынның қимыл- қозғалыс</p>	70	<p>A -10</p> <p>B - 25</p> <p>C - 35</p>

	<p>қызметі. Ас кесегінің эвакуациялану механизмі.</p> <p>4. Қимыл-қозғалыс қызметінің реттелуі</p> <p>5. Аш ішек пен тоқ ішектің қимыл-қозғалыс қызметі.</p>		
6. Тыныс алу	<p>1. Тыныс алу, оның негізгі этаптары. Сыртқы тыныс туралы түсінік. Тыныс алу процессіндегі өкпенің, тыныс жолдарының және көкірек клеткасының қызметтік маңызы. Өкпенің газ алмасудан басқа қызметтері</p> <p>2. Плевра қуысындағы теріс қысым, оның мәні, пайда болуы, маңызы.</p> <p>3. Беткейлік- белсенді заттар (сурфактант) және тіндік факторлар.</p> <p>4. Дем алу және дем шығару механизмі: көкірек клеткасының және өкпенің кеңеюінің себептері, дем алғанда альвеолаларға ауаның өтуі. Бірінші тыныс алу механизмі.</p> <p>5. Өкпенің вентиляциясы (минуттық, альвеолярлық), ағзаның бөлімдеріндегі оның әртүрлілігі.</p> <p>1. Альвеолярлық ауа мен қан арасындағы газ алмасу: газ алмасудың жылжытушы күші. Фиктің диффузия заңы. Өкпенің диффузиялық қабілеті</p> <p>2. Оттегі газының қанмен тасымалдануы, қанның оттегілік сыйымдылығы (ҚОС). Оксигемоглобиннің диссоциациялық қисығы, оған әсер ететін жағдайлар. Бор эффектісінің маңызы.</p> <p>3. Көмір қышқыл газының қанмен тасымалдану түрлері, CO₂-ң артериялық және веналық қандағы кернеу күші. Дуглас-Холдейн эффектісінің маңызы.</p> <p>4. Қан мен тканьдер арасындағы газ алмасу. Ткань сұйықтығы мен клеткалардағы газдардың ерітінділік кернеу күші.</p> <p>5. Тыныс орталығының құрылымдық-қызметтік</p>	70	<p>A - 10</p> <p>B - 25</p> <p>C - 35</p>

	сипаттамасы 6. Тыныс орталығының автоматиясы, оның пайда болуы, нейрондық құрылымы.		
7. Қан айналым	7.1. 1. Жүрек бұлшық етінің физиологиялық қасиеттері. Қозғыштық. Кардиомиоциттердің әрекет потенциалы 2. Жүрек автоматиясы, анықтамасы, оның субстраты. Жүрек автоматиясының пайда болуы, өткізуші жүйенің ӘП, автоматия градиенті. 3. Жүрек циклы және оның фазалық құрылымы. Қанның систолалық және минуттық көлемдері. 4. Жүрек циклінің әртүрлі фазасындағы қозғыштық, жиырылғыштық және қозудың арақатынасы. 1. Қантамырлық арнаның функционалдық жіктелуі (Фолков бойынша). 2. Кардиогемодинамиканың параметрлері (көлемдік, сызықтық жылдамдықтар, қан айналымының минуттық көлемі, қысымы, кедергісі) әртүрлі қантамырлық арналарындағы 7.7. 3. Қан қысымы, түрлері. Қан қысымының қалыпты көрсеткіштері. Қан қысымына әсер ететін факторлар. 7.8. Артериалды және венозды пульс. 7.9. Рефлекторлық реттелудің маңызы. 7.10. 1. Жүрекішілік (интракардиалды) реттелу механизмдері 2. Жүрексыртылық (экстракардиалды) реттелу механизмдері. Симпатикалық және парасимпатикалық жүйкенің жүрекке әсері.	70	A - 10 B - 25 C - 35
8. Қалыпты қимыл-қозғалыс	8.1. 1. Қаңқа және бірыңғай салалы бұлшық еттердің ультрақұрылымы, олардың физиологиялық қасиеттері және функционалдық айырмашылығы. 2. Бұлшықеттердің жиырылу	20	A - 2 B - 8 C - 10

	<p>механизмі</p> <p>3. Қаңқа бұлшық еттеріне жүйке ұштарынан жүйке импульстарының өтуі;ӘП пайда болуы</p> <p>4. Жеке жиырылу, оның кезеңдері.</p> <p>5. Тетанус, оның түрлері және пайда болу жағдайлары, оптимум және пессимум. Тітіркендірудің жиілігі мен күші. (Н.И. Введенский)</p> <p>6. Бұлшық еттердің жұмысы мен күші, олардың бір - бірімен байланысы.</p> <p>7. Бұлшықеттердің қажу механизмі.</p> <p>8.8 . 3. Тонус пен қаңқа бұлшық еттерінің фазалық қозғалыстардың жұлын арқылы басқарылуы</p> <p>4. Экстрапирамидтік жүйенің қызметтері.Қозғалыстың реттелуінде таламус, ортаңғы ми ядролары, стрио-паллидарлық жүйенің қатысуы</p> <p>5. Пирамидтік жүйе. Қозғалыстың ерікті бақылануы. Мишық ядроларының локомоциядағы маңызы</p>		
9.Дәлелді медицина	<p>9.1Дәлелді медицинаның негізгі принциптері мен әдістемесі.</p> <p>9.2 Дәлелді медицина тұрғысынан акушериядағы медициналық басылымдарды талдау.</p> <p>9.3 Фармакоэпидемиология. 9.4 Фармакоэпидемиологиялық талдаудың негізгі әдістері.</p> <p>9.5 Фармакоэкономика. Фармакоэкономикалық талдау әдістері.Тиісті клиникалық тәжірибе.</p>	50	<p>A - 5</p> <p>B - 20</p> <p>C - 25</p>
Барлығы		500	<p>A - 50</p> <p>B - 200</p> <p>C - 250</p>

Тесттік білімнің күрделілік деңгейі дайындық деңгейімен (докторантура) анықталады. Докторантура үшін: А деңгейі (есте сақтау) – 10%, В деңгейі (түсіну) – 40%, С деңгейі (қолдану) – 50%.

4. Тапсырма формасы: жабық тест тапсырмалары

5. Жеке тапсырмаларды бағалау: әр дұрыс жауапқа 1 ұпай

